

Briselē, 18.2.2019.
COM(2019) 86 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par to deleģēto pilnvaru īstenošanu, kuras Komisijai piešķirtas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regulu (ES) Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (ES Kokmateriālu regula)

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI
par to deleģēto pilnvaru īstenošanu, kuras Komisijai piešķirtas saskaņā ar
Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regulu (ES)
Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū
kokmateriālus un koka izstrādājumus (ES Kokmateriālu regula)

1. IEVADS

Regulas (ES) Nr. 995/2010¹ (turpmāk “ES Kokmateriālu regula” vai “regula”) mērķis ir novērst nelikumīgi iegūtu kokmateriālu un koka izstrādājumu laišanu tirgū. ES Kokmateriālu regula ir daļa no plaša pasākumu kopuma, kas ieviests ar *FLEGT* rīcības plānu², kurš ir daudzpusīga ES atbilde uz dziļi ietiekušos nelikumīgas mežizstrādes problēmu un tās postošo ietekmi uz mežiem. Regula turklāt palīdz samazināt emisijas, kas rodas no atmežošanas un mežu degradācijas, kā arī stiprināt meža īstenoto saglabāšanas funkciju, meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu un vairojot meža oglekļa uzkrājumu jaunattīstības valstīs.

ES Kokmateriālu regula noteica trīs pienākumus.

1. Tā aizliedz laist tirgū nelikumīgi iegūtu koksni (t. i., kokmateriālus, kas iegūti, pārkāpjot ieguves valstī piemērojamos tiesību aktus) vai no šādiem kokmateriāliem iegūtus koksnes izstrādājumus.
2. Tā nosaka, ka tirgus dalībniekiem, kas kokmateriālus un koka izstrādājumus laiž ES tirgū pirmo reizi, jāveic “likumības pārbaudes”, proti, jāīsteno riska pārvaldības pasākumi, kas nodrošinātu, ka ES tirgū laisti tiek tikai likumīgi iegūti kokmateriāli (kokmateriāli, kas iegūti saskaņā ar ieguves apgabalā piemērojamajiem tiesību aktiem) vai no šādiem kokmateriāliem iegūti koka izstrādājumi.
3. Tā prasa, lai ES tirgū jau laistu kokmateriālu un koka izstrādājumu tirgotāji turētu piegādātāju un klientu reģistru (“pienākums nodrošināt izsekojamību”).

ES Kokmateriālu regula aptver plašu koka izstrādājumu klāstu, kuri norādīti regulas pielikumā, izmantojot ES kombinētās nomenklatūras kodus. Tā paredz arī lomu “pārraudzības organizācijām”, kam jābūt Komisijas atzītām; šī loma ir nodrošināt tirgus dalībniekiem funkcionējošas likumības pārbaudes sistēmas un palīdzēt tiem pienākumu izpildē.

ES Kokmateriālu regulu pieņēma 2010. gada decembrī, un tā kļuva piemērojama 2013. gada 3. martā. Starplaikā Komisija ir pieņēmusi divus nelegislatīvus aktus.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regula (ES) Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (OV L 295, 12.11.2010., 23. lpp.).

² Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam *Forest Law Enforcement, Governance and Trade (FLEGT) - Proposal for an EU Action Plan* (“Meža tiesību aktu ieviešana, pārvaldība un tirdzniecība (FLEGT) — priekšlikums ES rīcības plānam”), COM/2003/0251 final.

Pirmais no tiem ir Komisijas 2012. gada 6. jūlija Īstenošanas regula (ES) Nr. 607/2012 par sīki izstrādātiem noteikumiem attiecībā uz likumības pārbaūžu sistēmu un attiecībā uz pārraudzības organizācijām veikto pārbaūžu biežumu un raksturu³, kuru pieņēma uz ES Kokmateriālu regulas 18. panta 2. punkta un Lēmuma 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību, 5. un 7. panta pamata. Otrais nelegislatīvais akts ir Komisijas 2012. gada 23. februāra Deleģētā regula (ES) Nr. 363/2012 par pārraudzības organizāciju atzīšanas un atzīšanas atsaukšanas procedūras noteikumiem, kā paredzēts Regulā (ES) Nr. 995/2010⁴, kuru pieņēma uz ES Kokmateriālu regulas 8. panta 7. punkta pamata.

2. JURIDISKAIS PAMATS

Saskaņā ar ES Kokmateriālu regulas 6. panta 3. punktu “Komisija var pieņemt deleģētos aktus [...] attiecībā uz citiem attiecīgiem risku novērtējumu kritērijiem, kas var būt vajadzīgi, lai papildinātu [ES Kokmateriālu regulā] minētos”. ES Kokmateriālu regulas 8. panta 7. punkts paredz iespēju pieņemt deleģētos aktus, kas papildinātu procedūras noteikumus attiecībā uz pārraudzības organizāciju atzīšanu un atzīšanas atsaukšanu, ja pieredze to prasa. Uz ES Kokmateriālu regulas 14. panta pamata Komisija “var pieņemt deleģētos aktus [...], izdarot grozījumus [ES Kokmateriālu regulas] pielikumā ietvertajā kokmateriālu un koka izstrādājumu sarakstā un to papildinot.”

ES Kokmateriālu regulas 15. panta 1. punkts prasa, lai “[minētās regulas] 6. panta 3. punktā, 8. panta 7. punktā un 14. pantā minētās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir uz septiņiem gadiem no 2010. gada 2. decembra”. 15. panta 1. punkts paredz arī, ka “pilnvaru deleģēšanu automātiski pagarina uz tikpat ilgiem laikposmiem”, proti, septiņiem gadiem, “ja vien Eiropas Parlaments vai Padome to neatsauc saskaņā ar [ES Kokmateriālu regulas] 16. pantu.” Tātad pilnvaru deleģēšana pēdējoreiz tika automātiski pagarināta no 2017. gada 2. decembra līdz 2024. gada 1. decembrim.

Turklāt ES Kokmateriālu regulas 15. panta 1. punkts prasa, lai Komisija “sniedz ziņojumu par deleģētajām pilnvarām ne vēlāk kā trīs mēnešus, pirms ir beidzies trīs gadu laikposms pēc [ES Kokmateriālu regulas] piemērošanas dienas”, kas bija 2013. gada 3. marts. Komisija to izdarīja 2016. gada 18. februārī⁵.

15. panta 1. punkts attiecas tikai uz pirmo ziņošanas termiņu, proti, trīs mēneši, pirms beidzies laikposms trīs gadi pēc piemērošanas dienas (t. i., 2015. gada decembra), un trīsgadīgās ziņošanas ritms ar septiņu gadu pagarinājuma periodu nav sinhronizēts. Tomēr no ziņošanas prakses attiecībā uz deleģētajām pilnvarām⁶, kā arī no tā, ka vārdi

³ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 607/2012 (OV L 177, 7.7.2012., 16.–18. lpp.).

⁴ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 363/2012 (OV L 115, 27.4.2012., 12.–16. lpp.).

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52016DC0060>

⁶ Noteikumi, kas izriet no 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumam starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu, kas pievienots nolīgumam starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.), pievienotās Kopējās

“laikposms trīs gadi” nesignalizē par kādu noteiktu trīs gadu laikposmu, var secināt, ka tiek sagaidīts, ka Komisijai par deleģēto pilnvaru izmantošanu pēc tam jāziņo ik pēc trim gadiem.

Tādā kārtā, ar šādu izpratni Komisija iesniedz šo otro ziņojumu attiecībā uz pilnvaru deleģēšanu.

3. DELEĢĒŠANAS ĪSTENOŠANA

Otrajā periodā pēc ES Kokmateriālu regulas piemērošanas dienas līdz šā ziņojuma pieņemšanas dienai Komisija deleģētās pilnvaras neizmantoja. 2017. gadā Komisija sāka ietekmes novērtējuma pētījumu. Tas notika kā ES Kokmateriālu regulas⁷ pirmās pārskatīšanas pēcpasākums; viens no šīs pārskatīšanas konstatējumiem bija, ka pašreiz ES Kokmateriālu regulas tvērums attiecībā uz izstrādājumiem nav optimāls, jo neaptver visus. Pētījuma mērķis bijis analizēt ES Kokmateriālu regulas pašreizējā tvēruma pietiekamību attiecībā uz izstrādājumiem, ņemot vērā regulas mērķi, proti, cīņu pret nelikumīgu mežizstrādi un ar to saistīto tirdzniecību, un novērtēt jebkādu nozīmīgu ekonomisku, vidisku un sociālu ietekmi, ko rada iespējas tvērumu attiecībā uz izstrādājumiem pārskatīt. Šajā pētījumā bija iekļauta arī sabiedriskā apspriešana, kas notika no 2018. gada 24. aprīļa līdz 29. janvārim⁸. Ietekmes novērtēšanas pētījuma sakarā Komisija veiks attiecīgus turpmākus pasākumus.

vienošanās saskaņoto standarta klauzulu 17. punkta, nosaka, ka ziņojumu par deleģētajām pilnvarām Komisija sagatavo ne vēlāk kā deviņus mēnešus pirms “katra” laikposma beigām.

⁷ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par 2010. gada 20. oktobra Regulu (ES) Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (ES Kokmateriālu regula), COM/2016/74 final.

⁸ Ar sabiedriskās apspriešanas rezultātiem var iepazīties vietnē https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-product-scope-eu-timber-regulation_en